

[Ragnhild Andersen.]

dem et handicap, som gør, at de nok kan arbejde, men dog skal skånes. Det vil altså sige, at der er grænser for, hvor vidt man kan komme på dette felt.

I aktstykkerne til betænkningen — ad spørgsmål 39 — kan vi se, at samordningsudvalget erkender, at lovforslaget med hensyn til fremskaffelse af arbejde til erhvervshæmmede og fortrinsadgang til arbejde ikke er nået længere end sket — ja, således står det udtrykt. Jeg må forstå det sådan, at samordningsudvalget havde ønsket disse bestemmelser forbedret, og det er da også opfattelsen inden for min gruppe, at loven ville være blevet bedre, om den allerede nu havde indeholdt en bestemmelse som af tilrådet om pligt for alle arbejdsgivere.

Med hensyn til ydelsen af hjælp og hjælpemidler har jeg også et par bemærkninger.

Vi er med De samvirkende Invalideorganisationer enige i, at den givne hjælp ikke bør være tilbagebetalingspligtig, men en særhjælp i lighed med tuberkulosehjælpen. Vi finder også, at en bestemmelse om, at de dyre støttekorsetter og særligt ortopædisk fodtøj bør betales fuldt ud, havde været rigtig i stedet for den bestemmelse, der nu står, at socialministeren kan fastsætte regler om, at de pågældende selv skal betale en del af de hjælpemidler, der er beklædningsgenstande. Vi finder tillige, at man ved hjælpens udmåling, der jo er fastsat i § 7, ikke bør anlægge en klasse-linje, således at langvarigt syge og arbejdsløse, der er vant til at leve på smalkost, skal fortsætte dermed, når de går i gang med revalideringen. Den kommunistiske gruppe mener, at der skal være lighed for loven, og at hjælpen efter forsorgslovens § 263 må kunne tilmåles alle efter stort set ens principper.

Sluttelig vil jeg sige, at den kommunistiske gruppe vurderer revalideringsloven som et fremskridt, et tilbud, en hjælpende hånd, der strækkes ud til nogle af de hårdest ramte, hvad enten de er unge, midaldrende eller ældre.

Jeg føler dog trang til at gentage, hvad jeg sagde ved første behandling, at en del af de ældre handicappede utvivlsomt vil have vanskeligt ved en revalidering. Det vil ikke være alle, der kan gennemføre en

sådan; nogle vil fortsat være henvist til at leve af invalidepensionen. Vi havde derfor hellere set, at man havde ventet med at indsætte den bestemmelse i loven, der siger, at den, der modsætter sig revalideringstilbuddet, kan miste invalidepensionen — i hvert fald havde ventet med at indsætte den, indtil man havde fået en bestemmelse i loven, som sikrede, at der var arbejde til dem, der gennemgik en revalidering, og jeg vil opfordre til, at man ikke farer for hårdt frem med denne bestemmelse i loven.

Med disse bemærkninger skal jeg sige, at den kommunistiske gruppe stemmer for ændringsforslagene og for lovforslaget, og vi håber, at loven vil blive til gavn for de mennesker, den kommer til at omfatte.

Socialministeren (Bomholt): Jeg vil gerne takke udvalget for dets grundige og positive arbejde med dette lovforslag.

Hvad de mange ændringer angår, har jeg ment at burde strække mig langt for at imødekomme oppositionens ønsker, idet jeg lægger den største vægt på, at revalideringssagen kan føres igennem i politisk enighed. Vi bevæger os jo her på et felt, hvor alt afhænger af et samspil mellem mange faktorer, og hvor visse interesser må resignere, for at en helhedsløsning kan fremmes. Jeg synes, at de udtalelser, der er faldet her i dag, lover godt for den samarbejdsånd, der nu må være løsenet. Jeg er taknemlig for denne dags forhandling.

Det glæder mig, at der har været fuld enighed om det almindelige sigte, hvorefter lovens bestemmelser ikke skal være indskrænket ved snævre formelle begrænsninger, men skal finde anvendelse på alle erhvervshæmmende, der har brug for de arter af hjælp, loven byder på. Det er f. eks. udtrykkeligt udtalt i betænkningen, at bestemmelserne i § 10 om beskyttet beskæftigelse for invaliderede naturligt må forstås således, at de også omfatter personer, der ikke kan opnå en nogenlunde varig beskæftigelse i det almindelige erhvervsliv. Den samme forståelse må også finde anvendelse på den tilsvarende bestemmelse i § 9 om fortrinsadgang for invaliderede til visse beskæftigelser inden for det offentlige. Det af mig fremsatte lovforslag indeholdt ikke noget forslag til en egentlig kvota-